

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Z Dunaja 6. decembra. Deputacija slovanskih državnih poslancev, mej njimi dr. Vošnjak, Nabergoj, dr. Klaič in dr., šla je denes k generalu Černjajevu in mu je izrekla svoje simpatije in zahvalo za njegovo požrtvovalno delovanje za osvobodjenje slovanskih bratov pod Turčijo živeti. — Černjajev potuje jutri v Rusijo v Kišenev. Poklican je tja od ruskega glavnega poveljstva, da se posvetuje o daljnih eventualnih vojnih operacijah.

Nemška oholost.

Z Dunaja 5. dec. [Izv. dop.]

Iz dobrega vira morem vašim bralcem povedati, da je zadnji govor Bismarkov v naših dvorjanskih in pravo-avstrijskih krogih hudo razžalil. Bismark je kakor znano obetal svojo pomoč naši državi, ko bi njen obstanek v nevarnosti bil. Ali tukaj se vprašajo: „Kako! Mar je stara Avstrija že tako slaba, da si obstanka ne bode mogla ubraniti? Mar je že res sila in potreba, da si daje naša dinastija Habsburgov, ki vlada nad čez trideset milijonov podložniki, pomoč in protekcijo obetati od pruskega kancelarja, katerega je uspeh razoholil, katerega sta sreča in morda tudi slučaj povzdignila! Mar smo že tako daleč prišli? Mar imamo za to vojsko 800.000 moč pripravljeno, da nas nemški minister tako insultira?“

Da je tudi naša vlada o tem vtisu Bismarkovih besedij popolnem izvestena, kaže to, da uradna „Wiener Abpst.“ z nobeno besedo

cele stvari niti ne omenja, da si sicer k takim važnim dogodkom iz vseh večjih listov komentare zbira.

Celo prusofilska „Deutsche Ztg.“ je zapazila, kako slabo uslugo jej je njen mojster Bismark naredil s svojo javno protekcijo, za to ga celo ona graja (vsaj na videz in zavoljo lepšega) ter pravi, da mi Avstrijci nismo še nikakoli državni penzionarji.

Sicer je pa to Bismarkovo poniževanje ob tacem kritičnem času prišlo, da more za nas avstrijske Slované le koristno delovati. Odločevalni krogi bodo uvideli pri nas, da smo mi avstrijski Slované prvi steber v državi...

O krizi.

V nekaterih iztisih smo že včeraj iz Dunaja priobčili telegram, ki nam je povedal, da so se dogovori naših ministrov z ogerskimi razbili, da sta Lasser in Pretis brez uspeha na Dunaj nazaj prišla, da je položenje jako kritično, ustavoverci, da so potrli. Kratka novica, ali imenitna, posebno če se pomisli poleg tega, da so ministri 4. decembra dve uri pogajali se in potem pri cesarji dolgo avdijenco imeli, — pa nič opravili, da si so bili gotovo prošeni in prošeni, naj se sporazumejo, če kolikaj morejo.

Tukajšen uradni list ima telegram, da „Pol. Corr.“ iz Pešte isto poroča, da so se ministri razšli „brez pozitivnega rezultata.“ Osobno so se dobro zastopili, pristavljajo se sicer, ali to je vrlo malo. Omikani ljudje se sploh „osobno“ dobro morejo in morajo porazumeti, če prav se politično ne mogó.

In kako bi bilo tu porazumljenje doseči,

to nij vidno niti se upati ne more, če kaj posebnega vmes ne pride. Magjari pravijo: mi hočemo svojo banko in za nobeno ceno ne odnehamo; cislejtanski ustavoverci pak so tudi javno in pred vsem svetom moževsko besedo dali, da tega nikdar ne privolijo.

Kdo bode torej odločil? Krona? Ali pa ta more to na podlogi dualistične ustave? Ali idemo morda dosedaj še neslutnim ustavnim premembam nasproti? Ali je mogoče, da se monarhija takim vprašanjem dalje in dolgo še brez jasnega odgovora nahajati sme, če hoče svojo staro veljavo ohraniti, kar mora? Ne upamo si na vse odgovarjati ali silno važno je.

St. Peterburški Turki.

Iz Rusije [Izv. dop.]

Če bi bil kdo mislil, ka je osoda samo nekaterim zavrženim, ne-slovanskim kreaturam prednaznačila igrati infamno rolo glede slovanskega vprašanja, rešujočega se v sedanjih viharjih minutah, ta bi se bil motil v svojih računih, da si postavljenih na podlagi zdrave logike in trdih prirodnih zakonov. Bivajo trenotki, v katerih vsa zdrava logika, vse trdi zakoni trdne prirodne sile, nič ne pomagajo!

Taka strast, katera v časih ima na videz jako plitvo in otročjo podlago, pojavila se je v novejših časih v dveh st. peterburških, velikih, in nekaj preslavnih novinah, v „Golosu“ i „Birževih Vedomostjah“. Oba lista sta čitateljem „Slov. Naroda“ bolje ali menje znana, ne samo po mojih poročilih, no i po nemških novinah, katere jako rade citirajo baš jih, kakor lista z velikim uplivom. Taka dva lista se ve, mogla bi slovanske stvari

Listek.

Zaljubljeni hudič.

(Ukrajinska povest; poslovenil L. G. P.)

IV.

(Dalje.)

„Meni nij ničesar do tvoje ljubezni, ne brigaj se tudi za-me!“ odrekla je dekle in obrnila se od njega; — „poberi se mi izpred oči!“

„Oho!“ — menil je na tihoma ded, — „kaka ošabnost! takega Kozaka ljubezen — pa jo zameče!“

„Čuj, Odarka!“ — zopet jame nagovarjati jo Kozak, „bodi moja, — vse ti storim, vse za te, vse, kar bi se ti le zljubilo.“

„Ti ne učiš tega, po čemer moja duša hrepeni...“, — oporeče dekle in bitko vzdihne.

„Učim, veruj mi, učim,“ — potrdi Kozak; „prisegam ti na pekel, prisegam na očeta vseh hudičev — naj onesrečim, da ni-

koli nobene kristijanske duše več ne pogubim, naj se bodem kopal v blagoslovljenej vodi!“

„Kakev pogan je to, smešno se zaklinja,“ — menil je ded na tihoma.

„Ali ne veruješ?“ — vnovič povpraša Kozak.

„Ne verujem ne!“ — odgovorila je dekle.

„Uže sam ne znam, kako bi ti, golobica moja, prisegel!“ — omeni Kozak, prime devo in jo poljubi.

Ko hitro jo je bil poljubil, po vsej pušči se je razlegnil mlask, drevje se je stikalo in veja se je nagnila k veji, mojega deda pa je to kar k zemlji prikovalo.

„Oh!“ — jeknila je dekle in prijela se za ustna; „kako si me spekel, iz tebe sam pekel gori. Če se hočeš z menoj laskati,“ — dejala je, „mogoče je to le v vodi, na kopnem bi me spalil s svojim peklenkim poljubljevanjem.“

„Dobro,“ pritrdi Kozak, „idiva se v vodo razgovarjat.“

Ded se ozre, a lej! poleg njiju je rib-

nik. Ali je bil že popreje tu, ali ne, ded ga nij videl; ali je stal na Kozakovo povelje, kdo bi mogel reči to.

„Kakovo hudirstvo je to?“ povprašal je samega sebe ded; „ali sta krsta to, ali morebiti vraga?“

Ded je imel srce nekako tesno, velik strah se ga je bil lotil. Strmi v prikazni; jameta se slati: dekle se je slekla, a ne s svojimi rokama, vrhno obleko, potlej še spodnjo, naposled košuljico, a nij je bilo sram. Ko je ded bil pogledal jo, stresnil se je ves. Davno se je bilo to uže zgodilo, ali kadar koli nam je to začel pripovedovati, mlaskal je, oči so mu kipele iz glave, ker mu je bilo na spominu, kako je bila krasna. Mesec sè svojo svetlobo, kakor bi bil sè srebrom oblil nje telo; vsa je bila, kakor iz kamena iztesana — in dolgi črni lasje, kakor kače, tako so se jej vili okrog vitkega života, segali pod pas. Obrnila se je nazaj — a še krasnejša je bila. Ded jo skrbnejše ogleduje, ali aj: rep ima, ne velikega, a vrag vzemi nje mater,

ravno toliko, da celo več koristiti kakor pa mu škodita. Vsaj bi mogli reči, da so se Slovani vsaj tega naučili iz zgodovine, da umejo enodušno postopati proti svojim vragom vsaj na papirji, in to postopati sično in odkrito, če ne štejemo potonelih v rafiniranem plemstvu Poljakov, ki so izgubivali za to svoj prvotni slovanski značaj.

Zagrizenost „Gol.“ in „Bir. Věd.“ izbrala si je za svojo žrtvo slavnega pokoritelja Taškenta, in ne po vsem srečnega voditelja srbske vojske proti turškim krdelom — generala Černjajeva. In svojega posla se omenjena organa tako trdno držita, da se ne bojita nikakoršnih sredstev, da jih nij sram nikakega blata, kakoršno koli se more najti v literaturnih rezervuarjih, samo da bi dosegla svoj namen, pobiti ne samo Černjajeva, no i sploh pobiti ono visoko važnost, katero mi pripisujemo srbskemu delu ozirom splošnega položaja Slovanov.

Evo vam primeri materijala, s katerim si slavijo St. Peterburški Turki svojo Meko: Pred tednom prinesel je „Gol.“ iz Belgrada dopis, v katerem se govori, da je general Černjajev sistematično organiziral vir, iz katerega bi tekla na vse kraje lažnjiva poročila o delu srbskih vojsk pod zaglavjem „Correspondenz-Bureau“. Vse je strmelo ob tem, vse se je držalo za glave, Černjajev in lažnjivi „Correspondenz-Bureau-Černjajev“, kar se mu je očitalo uže večkrat v istih listih, Černjajev!

Črez dva dni prineslo je „Novoje Vremja“ contra-članek iz katerega se more kakor stroga istina povzeti sledeče: Ka je omenjeni dopis pisal človek, ne ruski, a najbrže srbski, kateri hoče na Černjajev žep nezavidno rolo, katero Nikolić igra od začetka srbske vojske, nekoliko popraviti in črno svojo plahto nekoliko poprati; ka je to storil najbrže v podobi zavržene podkupljene kreature, ka je sloviti „Correspondenz-Bureau“ prava fantazija; ka „Golos“ take dopise sprejema samo za to, da bi brcnil Černjajeva, katerega njegov pokvarjeni želodec baviti ne more, in da bi na ta način popravil nekoliko svoje pregrehe, zagladil nekoliko grmadno jamo, katera se je odkrila zdaj mej hodom slovanskega dela in mej mnenji breznačajnega časnika „Golos“. Komaj smo si nekoliko oddahnili in celo mislili, da bo nastal mir, ko je zopet pala nova bomba iz žrela „Golosovega“,

žrela nenasitnega, bomba, podobna prvej, samo da je še nekaj silnejša. V „Golosu“ blisti telegram, podpisan od treh ruskih oficirjev, kateri protestujejo proti brezčlovečnosti generala Černjajeva, sostoječej v tem, da ne pusti odpraviti se ruskim oficirjem domov, da ne daje denarja na pot itd.

Zopet poparjenost, zopet povsod tu nevolja; a glavni rival „Golosov“ — „Nov. Vr.“ hitro telegrafira k upolnomočenemu od st. peterb. slavjanskega komiteta v Belgrad g. Viškovatovu, kaj in kako je s telegramom „Golos“. Ta z načelnikom diviziji Mežaninovic odgovarja: Ka je „Golosov“ telegram čistejša laž, da je samo podložen od nekega, kateremu se „Golos.“ jarost posebno dopada, ka general Černjajev kaj tacega nikoli nij mislil delati, ka iz podpisanih oficirjev dva v štabu s Černjajevim v preprijateljskih odnošenjih živita, jeden pa je uže leta — umrl. Se ve da, to je bila radost in nepopisljiv smeh v vseh iskrenih ruskih novinah nad „Golosom“ in njegovimi akompanjoni — posebno nad „Birž. Věd.“, katere so z isto zagrizenostjo planile na protivno jim stranko in na Černjajeva. I „Golos“ in „Birž. Věd.“ receptui cecinerunt, da je bilo joj. Da bi vsaj nekoliko popravili svojo blamažo, zibajo se zdaj v obćih frazah, o brezčlovečnostih in trpljenji, katerim so se podvrgli ruski oficirji v Srbiji, na katere jim Neznamenec (g. Suvarin red. „Nov. Vr.“ tako odgovarja: „Ti jastrebi sotrudniki in privrženci „Golos“ in „Birž. Věd.“, kateri trgajo človeka, padlega v seznanji premale moči, ti dobičkarji, ti priliznenci sile, ti lakaji kapitala; ti učenjaki brezdarini, vsmiljenja vredni, vsiljeni vbogej mladini, ne probudivši v njej nijedne ideje, ne razpalivši ni enkrat njenega srca, ne vdahnivši v njo ničesar, razen ravnodušja k ljudem in k nauki, ti fabrikanti, množeci svoj kapital s pomočjo neistine, redeči se od tujega truda, od tuje sile, katero pokupujejo za medne groše, no prodajajo, izvleka-joči svoj dobiček iz borzijanske torbice, to, kar nij vredno 100 tisoč za cele milijone, zidajo piškave železnice in prikrivajo svoje grehe s podkupi vsake vrste; — o vsi ti nijso oni ljudje, kateri delajo in se trudijo za uboge, za tlačene, za razžaljene!“

Tako govori „Nov. Vr.“ Se ve da, da je to stranka, katera je prepričana o pravičnosti

in istini svojih principov, katera se za vsem zaveda, ka ona visoko stoji nad svojim protivnikom, ne samo s pravico in istino v rokah, no z umom in sploh talentom. Le taka stranka more govoriti tako energično. Do zdaj sem o tem predmetu bral 12 raznih listov, kateri lepo sledijo za „Nov. Vr.“ in odkrito govore, ka tako žalostno rolo, kakoršno „Golos“ et comp., morejo igrati le vrage slovanske stvari, čem so Turki in Angličani, kateri za sluge generala Černjajeva dovoljno jasno priznavajo. Res žalostna nam majka, da nij enega velikega čina Slavjani ne moremo dovršiti brez taci, ki nam zabavljajo doma; to ne govorim samo po sluhih, a govorim z zgodovino v rokah, učiteljico vsega zaroda človeškega.

F. M. Št.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. decembra.

V **Pragi** so češki univerzni študentje demonstrirali proti prusomanskemu profesorju Voltmanu, kateri je v svojih predavanjih predrznil se razžaliti češko narodnost. Zbralo se jih je 500 in zavpili so mu „pereat“. Nemški študentje so se zbirali okolo njega. Vendar ta dan, 4. dec. nij bilo lekcije. Policija je šest Čehov zaprla.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se poroča: 57 Bulgarov kateri so prej v Črnejgori vojevali, vozili so se na donavskem parobrodu „Radecky“, in so hoteli v Belgradu izbarkani biti. Ali magjarska vlada je kapetanu ukazala, naj jih kot turške podložne še le v Vidinu izlādja. Bulgari so torej, ker nijso hoteli Turkom izročeni biti, se silo v Belgradu iz ladije šli, podpirani od srbske policije.

Grški kralj je bil poklical dvakrat Delegeorgisa, da bi novo ministerstvo sestavil, a ta ga nij mogel. Zarad tega se bode o zadnjič neodločenem glasovanji glede dovoljenja denarja za oroževanje, še enkrat glasovalo in bode najbrž Komunduros ministerske posle vodil dalje.

Angleške „Times“ so prav vesele Bismarkove izjave in ga hvalijo kot veliko avtoriteto. Vesele se, da Bismark neče Anglije goniti v boj z Rusijo, da bi obe oslabil; bilo bi, pravijo, slaboumno od njega ko bi hotel državo oslabljati, ki je Nemčiji prijazna, ki neče osvojevati in je pribežališče svobode in branik revolucije.

Na **Francoskem** tudi ministerska kriza nij še prestana. Telegram iz Pariza

vendar-le je rep to — podoba je, da je ta dekle — čaralnica.

Pogleda še Kozaka, pa tudi on ima rep; dolg je tako, kakor hrto, in z njim igra tako, kakor maček, ko miško lovi. He, he, gleda no, gleda! Ded je uže uganjeno imel, da se je hudič zaljubil v čarodejko. Želel je: da bi vama vendar vrag vratova zavil! Hotel je pobegniti se svojega mesta, ali še premakniti se nij mogel, kakor bi bil primrznil; rad bi se bil prekrizal, pa nij mogel dvigniti roke. Izpoznal je, da drugačega pomočka nij, nego da se vda božjemu sklepu; pritisne se k zemlji in gleda, kaj se dalje godi.

Hudič je s čarodejko vred do pasu stopil v ribnik, — in zopet sta se jela dalje razgovarjati:

„Povedi golobičica moja, po čem hrepeni tvoja duša? — povpraša hudič.

„Ne povem“ — odreče čaralnica, „ne povem, dokler se peklenski ne zakolneš.“

„Kako dolgo bodeš moja, če se ti zakolnem?“

„Deset let,“ — obljubi čarodejka.

„Dobro torej, kar hočeš, to pa učinim!“ — obljubi tudi hudič, in dvigne roko, — rekoč: „Na mojo roko in mojo peklensko besedo.“

„Kdo nama bode priča?“ — povpraša čaralnica, „ta mora biti krščanska duša, a čista.“

„Saj je blizu ta, ki nama bode svedok,“ — pove hudič in pokaže z glavo na tisto stran kjer je ležal ded; „tam,“ pové, „pod drevesom leži neki Zaporozec.“

„Kaj, ali pa Zaporozec ima čisto dušo?“ vpraša čarodejka, to so zgolj pijanci in klateži! . . .“

„Zakaj zopet brusiš to?“ — začudi se hudič, „saj vendar čistejših duš nij na svetu, nego jih imajo ti vražji sinovi; saj žive po zakonu, ne pečajo se s ženskami, tepo se z mohamedanom Turkom in brane pravoslavno vero . . . Hej Ciril!“ — hušne hudič; „pridi le-sem, da bodeš nama priča!“

Deda je strah: leži in sapo taji.

„Nu, pridi,“ — vnovič krikne hudič, „saj se nijsi samo enkrat še le pohvalil, ka se ne bojiš hudiča, zdaj pa ti strah dušo izzemlje iz telesa!“

Zdaj pa je splačan ded; zdaj znajte: motil ga je ta vražji sin. Kaj bi še več, moral je slušati, da bi hudič res ne veroval, da je Zaporozec strahopet.

„A česa bi se bal?“ oglasi se ded srdito, da-si je tresel se od samega strahu.

„Zakaj pa ne prideš?“

„Iščem lulo, nekam se mi je skrila v travo, pa je ne morem najti.“

„Ne laži, lulo imaš v žepu!“

„Vražji sin!“ sam sebi omeni ded; „vse vé, ta pot se pa ne morem ogniti.“

„Zedini naju!“ ukaže hudič, ko je ded prišel k ribniku.

„Kako naj bi vaju zvezal?“ oponese ded.

„Kako bi bilo to? mar moram jaz, vrag vedi zakaj, svoje karamzinke zamazati v blatu! Stopita na suho!“

„Ali so ti oči izkipele, ali kali?“ opo-

pravi, da se desnica veseli, levica pak je prestrašena. To bi bilo slabo znamenje. Republikanci so se prenašli nasproti Dufauru.

Z Berlina se javlja: Bismark je odgovoril v državnem zboru na dotično interpelacijo: da ta škoduje njegovemu dosedanjemu trudenju za vzdržanje miru; Rusija neče osvajat in od Nemcev ne zahteva drugega, nego da sodelujejo pri konferenciji, ki ima zboljšati stanje kristjanov v Turčiji, k čemur nemški cesar in nemški narod rada podajeta roko. Če bode konferencija brez uspeha, bode Rusija bržkone napovedala vojsko. Obžalovanja vredno je, če nas interpelacija hoče razdvojiti z Rusijo; dokler pa mi (Bismarck) stojimo na tem mestu, se vam ne bode posrečilo razdreti našo stoletno, historično utemeljeno prijateljstvo z Rusijo. Tricesarska zveza zasluži še vedno to ime in obstaja dalje; tudi z Anglijo imamo stoletne prijateljske odnose. Naš nalog v iztočnem vprašanju je, da posredujemo med silami in da, kolikor je na nas ležeče, mir vzdržujemo. Za nas sedanje položje res nema vojnega vprašanja, a treba se je previdno držati; vzdržati moramo dobre odnose nasproti velevladim, in moramo le takrat aktivno poseči vmes, ako kateremu naših prijateljev druga sila žuga. Truditi se moramo, da z dobrovoljnostjo lokaliziramo vojsko.

Dopisi.

Iz Gorice 5. decembra [Izv. dop.] Vse toži letos zaradi slabe letine in ne po krivici, kajti vsi glavni pridelki naše dežele so se letos prav slabo obnesli. Samo nekatere strani v Brdih so še precej vina pridelale in ga tudi prav drago prodajajo. — Vipavci, Kraševci in Kanalci, posebno zadnji, koji niso niti raplje natrgali, so pa letos reveži, ker se je tudi sadje prav slabo obneslo in nij tedaj iz česa novcev kovati. Ko so v prvej polovici preteklega meseca zborovali v dvorani tukajšnje mestne hiše naši posestniki, so nekateri prav z živimi barvami slikali svoje in svojih sosedov silne stiske in vsi predlogi so merili na to, naj bi se prenehalo se strogo tirjatvijo davkov in prikladov, sicer da pride polovico posestnikov na boben, naj bi se davki deloma odpustili, deloma pa za plačilo primerni odlogi dovolili, naj bi vlada skrbela za javna dela v deželi pri katerih bi si ubogo ljudstvo vsaj toliko prislužilo, da bi moglo do prihodnjih pridelkov prebiti naj bi se šolske cestne in druge postave tako prenašale, da ne bi nakladale tako ogromnih bremen, da, nekdo je celo nasvetoval, naj bi se odpravila konsti-

tucija, katera najhuje zakrivila celo vrsto novih doklad in davščin, pod kojih težo onemaguje tlačeno posestvo. Zborovanje je bilo jako zanimivo in podučljivo — le škoda, da moramo o njim soditi: mnogo kokodajcanja, malo jajec. Praktičnega uspeha gotovo ne bode imel noben dotičnih predlogov, koji so se vsi izročili izvoljenemu izvrševalnemu odboru 5 udov, da ž njimi dalje opravlja; kar spozna za naj primernejše. Edino kar bi se dalo morda doseči, bi bilo to, da bi se izprosila vlada, da začne ona uže načrtana javna dela na erarskih cestah, s katerimi bi se na eni strani občevanje zboljšalo na drugi pa revnemu ljudstvu do kruha pomagalo. Posebno državna cesta proti Tolminu je na nekaterih mestih še jako potrebna, da se predela in tako bi se tudi Vipavcem močno vsreglo, ako bi se strmi Černiški klanec odstraniti po uže potrjenem načrtu. Trkajte da se vam odpre; prosite in sicer neprestano in vlada vas mora uslišati!

Te dni se je v Gorici posrečila neka uže dolgo pričakovana sprava, koja mora vsak rodoljub z odkritosrčno radostjo pozdravljati. Kmetijska lista „Kmetovalec in „Gospodarski list“ se združita v en sam kmetijski list, koji bo ob enem organ tukajšnjega kmetijskega društva. Lastnik mu bode nekda g. Rib. Dolenc, vodja Slapške vinorejske šole, urednik pa g. France Kuralt, asistent na Goriški kmetijski šoli; v njuni družbi bodeta delovala tudi znana gg. kmetijska docenta prof. Povše in prof. Kristan. In tako je prav; kajti dva kmetijska lista morata na Slovenskem hirati drug zraven drugega, en sam dober list bo lahko izvrstno izhajal. Želeti bi bilo samo, da bi sprava slonela na vzajemnem zaupanju gg. sodelavcev in sploh na pravi stanovitni podlagi, v kar bog pomoz!

Iz ormuškega okraja 5. decembra [Izv. dop.] Minola je uže tožna doba, prošel je te dni nesrečni čas, koje naša šola pod železno spono nemškutarije vzdihovala, kó je bilo slovensko govoriti naglavni greh, z ostro kaznijo kaznovano, ko je kljubu prizadevanju narodnega duhovenstva slovenščina v šoli bila le nezakonsko dete v kateri se je k večjemu le religija učila; odtel, hvala bogu oni toliko hvaljeni stari čas, o katerem vsak Slovenec s pravico „tužna mu majka“ izgovori. Toliko zatirani naš narod se je izbudil

terjajoč svojo pravo. Dasiravno je bila njega terjatev dolgo „glas vpijočega v puščavi“ — vendar je vsaj nekoliko pridobil. V šoli uvel se je domači jezik, dasiravno še drugega zraven sebe trpeti mora, dobili smo narodne slovenskega jezika zmožne učitelje, zamenjali smo jih z onimi, ki so pri nas službovali ter slovenskega jezika še umeli nijso in tako slobodno trdimo „da bode prihodnost naša“ — le ko bi naše ljudstvo povsod urednost šole in učiteljstva ceniti znalo. Pa temu še nij tako!

V Svetinjah pri Ormužu kmetuje bivši podučitelj Kitzhaupt nemškutar non plus ultra, kateremu je vsak učitelj ki „sprachlehre“ in „einmaleins“ ne lomi po švabski „trn v peti.“ Iskal bode da učitelja nepopularnega naredi in proč spravi. On je uže praktičen v tem poslu

Domače stvari.

— (Tepeži.) Piše se iz Trsta: V ponedeljek po polu dne sta se delavca tukajšnje tovarne za sveče v Vrdelji sprla in v prepiru je France Delis štirikrat ranil na hrbtu Gregorja Sivca. Zločinec je potem zbežal, a kmalu so ga vjeli. Ranjenec pa je bil prenesen v bolnišnico. — V neki krčmi v rocolskega oddelku pa je hlapec krčmarja s kuhinjskim nožem sunil v obraz, da so ga morali v bolnišnico nesti.

Tuji.

5. decembra:

Pri Slonu: Hoffert iz Logatca. — Papler iz Kranja. — Kilar iz Hrastrnika. — Raič iz Štajerja. — Kovačič iz Hrastrnika. Pri Škafci: Prataner iz Gradca. — Zivič iz Dunaja. — Schläpfer iz Trsta. — Wengraf iz Dunaja. — Ruti iz Trsta. — Janer iz Dunaja. — Zwan iz Kočevja.

Dunajska borza 6. decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	— kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	30
1860 drž. posojilo	108	—
Akcije narodne banke	822	—
Kreditne akcije	136	10
London	127	90
Napol.	10	23
C. k. cekini	6	07
Srebro	115	50

Tržne cene

v Ljubljani 6. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gld. 7 kr.; — raž 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. — 74 kr.; ajda 6 gld. 34 kr.; — prosó 5 gld. 20 kr.; — koruza 6 gld. 40 kr.; kroupir 100 kilogramov 4 gld. 10 kr.; — fižol hektoliter 10 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh trišen — gld. 68 kr.; — špeh povejen — gld. 75

nese tudi hudič; „gledi, — kder dekle stoji, tú je zamrznilo tako, da bi se lahko peljal mimo njé.“

„Kaj vraga je to? pošteno res — tako zamrznilo . . . a zakaj?“ povpraša ded.

„Za tega delj,“ — odgovori hudič, „ker me, bogdaj, da ne bi glava bolela, ker me tako mlačno ljubi, da voda zmrzuje okrog nje.“

„A zakaj, to vrag?“ — povpraša ded, „okrog tebe se pa voda kadi in mehuri!“

„Zato,“ — odgovori hudič, „ker jaz jo tako ognjeno ljubim, da voda vre okrog mene.“

„Ko bi mi domače dekleta ljubili tako!“ — omeni ded sam sebi in spusti se v ribnik; stopi za čarodejko, a jedva jima je zedinil roci, blunkne v vodo nekaj iz njiju; poplaskalo je to in izginolo.“

„Kaj je zopet to?“ — vikne ded, „ali žaba, ali kaj?“

„O ne.“ — odgovori hudič, „držala sva se za roci in hudiček se je zlegel.“

„Mar nijso to hudičevi hudiči!“ — omeni ded na tihoma; kako so plodoviti! ta dva,

še le segnola sta si v roci — pa sta uže hudička vsplodila!“

„Naj, zdaj mi razodeni,“ — hudič povpraša čarodejke, „po čem hrepeni tvoja duša?“

„Po otelji!“ — razodene se čaralnica.

Ko hitro je hudič bil začul to, brž je z nosom pomrdal, kakor bi bil preveč popra požrl.

„Iz te moke bode težko kaj kruha,“ — jekne, „nikar ne zahtevaj tega! Težko je to, nemogoče pa vendar nij . . .“

„Zakaj težko?“ — povpraša ded.

„Zato, ker je izneverila se Bogu, pa zato ker je Bog neče več prejeti v svoje varstvo.“

„To je lahko!“ — opovre ded, „če se poboljša in jame pokoriti se, Bog jo tudi tretjič prejme v svoje naročje.“

„Molči!“ — zahudi se na-nj hudič, „ali ne znaš zakona?“

„Molčim pa ne molčim! znam zakone“ — odvrne ded, „jaz sem učen — kolikrat uže sem bral apostelje v cerkvi!“

„Ded je bil nedostopen tako, če je bilo

zdaj pa zdaj treba pričkat se mu in če tudi ne bi znal, ni naprej, ni nazaj, tak je bil, da je obotavno dejal — znam . . . a časi je izumil kaj in rahlo povedal tako, da je oslepil kogar koli si bodi.

„Pošteno rečeno,“ — dejal je ded, „jaz sem človek smili se mi sirota in zdi se mi, da bi, sam ne znam, kaj storil za nje očetje; a kaj še le, ker je Bog sam usmiljen, kako bi se on ne usmilil uboge grešnice, ki se kesa?“

„Ali je krstu izneverila se! . . .“ zagodrnja hudič.

„To še nij tako veliko gorje,“ — odbije ded, „pop jo zopet opere, va-te pa pljune.“

Hudič tem besedam nij odgovoril; popraskal se je za uhom, nos pa je poobesil pet pedij globoko.

„Saj sam znaš,“ — oglasila se je čarodejka, „da se nijsem sama rada počarodejila, mati me je prisilila da sem se.

(Dalje prih.)

kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gold. — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Vsem bolnim moč in zdravje brez lek in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila odravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlez i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlati žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavi, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih ožnost, diabet, trganje, ahujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolnogo dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spricval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spricvala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricvalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mescev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zsprečilo je dolgo časa moju študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in sagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v puščah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerjarskih trgovcih; tudi razpošilja duhajka hiša na vse kraje po poštini sakaznicah ali povzročjih. V Ljubljani Ed. Šahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreoviču. (56)

Razpis lesa

za stavbo norišnice na Studencu pri Vevčah. (384—1)

Za stavbo deželne norišnice na Studencu je treba 216 neobtesanih smrekovih debel pripraviti, ki imajo 300 do 310 kubičnih metrov lesa v sebi. Vzemó se le lepe, ravne, zdrave smreke normalne rasti iz zaraščenih gozdov. Smreke morajo biti posekane mej 15. in 31. decembrom t. l., ter jih bode posekane v 8 dneh potem komisija v gozdu

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

ogledala, do konca meseca februarja l. 1877 pa se morajo zvoziti na Studenec, na prostor, kjer se bode norišnica zidala. Kupni pogoji se izvedó vsak dan od 10. do 12. ure v pisarni deželnega stavbinega urada, kjer se dajo tudi druga pojasnila o tej reči. — Pisma s ponudbami, katerim se ima kot jemčevina priložiti 5% one svote, na katero se ponudba glasi, naj se zapečatena in z napisom: „Ponudba za pripravo lesa (debel) za zidanje kranjske norišnice na Studencu“ — naj se zadnji čas do 15. decembra t. l. do 12. ure

podpisanemu deželnemu odboru izročé. V ponudbi je treba navesti, je-li hoče ponudnik ves razpisani les pripraviti, ali le nekaj in koliko, in po katerej ceni 1 kubični meter. Cena mora biti s črkami zapisana, priimek in krstno ime ponudnika, njegov stan in kraj, kje stanuje, naj se zapiše natanko in razločno. Jemčevina naj se dá v gotovini ali v hranilnih knjižicah Ljubljanske hranilnice, ali v avstrijskih državnih obligacijah, ali v družih državnim obligacijam enakoveljavnih obveznih pismih javne vrednosti po tržni dnevni ceni. Kdor pripravo lesa prevzame, ima 10% dražbine cene za varščino v gotovini ali pa v prej omenjenih pismih javne vrednosti vložiti.

Došle ponudbe bode deželni odbor 15. decembra t. l. ob 12. uri v posebnej seji razpečatil, h katerej ponudniki tudi lahko pridejo, ter se bodo ponudbe kar najbrže rešile.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 4. decembra 1876.

Pravo, nedišeče, okusno



Olje iz sala dorševih jeter
iz Bergena v Norvegiji.

frišno došlo.

Dobro zdravilo proti prsnim in pljučnim bolečinam. (381—1)

V flašah po 70 kr., z naukom, kako se rabi.

Pravo se dobiva pri Viktorju Trunkoczy, mestni trg št. 4, lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani.

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Čah in Kosta S. Protić. — Vojvode: Petar Vukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac in Mašo Vrbica. — Polkovniki: Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Miloško Lešjanin. — Podpolkovniki: Sava Grujić, Vlaković, Kosta Bučević, Gruja Mišković. — Major Paja Putnik in arhimandrit N. Dučić.

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Sliko je litografiral A. Šubert.

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštnej napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novce naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gld. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino. (349—12)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Razpis

službe vrtnarskega pomagača na deželnej vino- in sadjerejskejšoli v Slapu poleg Vipave.

Služba vrtnarskega pomagača na deželnej vino- in sadjerejskejšoli v Slapu poleg Vipave za praktični poduk učencev, za opravljanje dela v sadnem, v zelenjadnem in v botanično-pomologičnem vrtu, ter v bučelarstvu, razpisana je vnovič.

Prošnjiki za to službo z letno plačo 250 gold., prostim stanovanjem, ter — ako morda treba — z brezplačnim užitkom zelenjave, naj dokažejo, da so neoženjeni, da so čvrstega zdravja, lepega vedenja, slovenskega jezika zmožni, in da so v sadje-, zelenjado- in čebeloreji prav dobro, in če mogoče, tudi v cvetlicoreji izurjeni.

Prošnje z navedenimi dokazi naj se do 28. decembra 1876

če mogoče, osobno izročé vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole v Slapu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 4. decembra 1876.

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. Franca Kolmana na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do (378—1) A. Schneiderja.

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Zdravniško priznanje.

Gospodu trgovcu Heeru v Litzenu potrjujem, da sem opazil najboljše vspehe pri njegovem znanem

belem prsnem sirupu

od G. A. W. Mayerja pri vseh birah kašlja. Lützen. Dr. Voigt.

Vedno pravi v glavnej zalogi pri lekarju W. Mayrju v Ljubljani. K. Savniku v Kranji in Rizzoltju v Rudolfovem. (383)